

**Kierunek: filologia, specjalność: filologia germańska, studia stacjonarne I stopnia,
I rok**

Rok akademicki 2010/2011

Lp.	Elementy składowe sylabusu	
1.	Nazwa przedmiotu	Historia literatury niemieckiego obszaru językowego (od średniowiecza do realizmu)
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny UJ, Instytut Filologii Germańskiej, Zakład Literatury Niemieckiej
3.	Kod przedmiotu*	– WF-IFG-L04Z-1 – WF-IFG-L04E-1
4.	Język przedmiotu	Niemiecki
5.	Grupa treści kształcenia, w ramach której przedmiot jest realizowany*	Grupa treści kierunkowych
6.	Typ przedmiotu*	Obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku
7.	Rok studiów, semestr	I rok studiów, semestr zimowy i letni, studia I stopnia stacjonarne
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Katarzyna Jaśtał – wykład; dr Anna Dąbrowska, dr Magdalena Sitarz, mgr Agnieszka Sowa – ćwiczenia
9.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nią osoba prowadząca dany przedmiot	dr hab. Katarzyna Jaśtał – egzamin; dr Anna Dąbrowska, dr Magdalena Sitarz, mgr Agnieszka Sowa – zaliczenie
10.	Formuła przedmiotu	Wykład kursowy i ćwiczenia
11.	Wymagania wstępne*	Wpis na I rok studiów / Znajomość języka niemieckiego w stopniu umożliwiającym uczestniczenie w zajęciach
12.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	2 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń tygodniowo; łącznie w roku 120 godzin – 60 godz. wykładu i 60 godz. ćwiczeń
13.	Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotowi*	Liczba punktów ECTS za blok przedmiotów (wykład i ćwiczenia): 3 pkt. w semestrze zimowym, 5 pkt. w semestrze letnim

14	Czy podstawa obliczenia średniej ważonej?*	Tak
15	Założenia i cele przedmiotu	<p>Założenia i cele przedmiotu:</p> <p>Wykład kursowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opisywanie prawidłowości procesu historycznoliterackiego - Porządkowanie epok literackich, nazwisk najważniejszych twórców literackich i ich tekstów - Definiowanie pojęć literackich, pojawiających się w procesie historycznoliterackim - Rozpoznawanie elementów istotnych dla procesu historycznoliterackiego - Ocena znaczenia wpływu religii, filozofii, nauki i innych niż literatura dziedzin sztuki na teksty literackie - Rozumienie ‘struktury’ danej epoki literackiej i prądu literackiego <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznawanie charakterystycznych cech literatury danego okresu/prądu literackiego w konkretnym tekście literackim - Generalizowanie: wyciąganie ogólnych wniosków o procesie historycznoliterackim na podstawie wybranych lektur - Nabywanie umiejętności prawidłowego cytowania literatury podmiotu i przedmiotu w pracy semestralnej - Znajdowanie informacji na temat danych okresów literackich - Poddawanie krytycznemu osądowi tematyki i formy omawianych lektur
16	Metody dydaktyczne	<p>Wykład kursowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody podające: <ul style="list-style-type: none"> o wykład informacyjny - metody problemowe: <ul style="list-style-type: none"> o wykład problemowy <p>Ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody problemowe: <ul style="list-style-type: none"> o wykład konwersatoryjny o klasyczna metoda problemowa - metody aktywizujące: <ul style="list-style-type: none"> ▪ dyskusja dydaktyczna

17	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>W obu semestrach od studentów oczekiwane jest systematyczne przygotowywanie się do zajęć, w obu semestrach studenci piszą krótkie prace kontrolne. Ponadto w semestrze zimowym studenci muszą zaliczyć sprawdzian ze znajomości mitologii greckiej/rzymskiej, germańskiej oraz Biblii (styczeń 2011); w semestrze letnim składają pracę semestralną – rozprawkę (do połowy kwietnia 2011), wybierając jeden z podanych wcześniej (październik 2010) tematów. Egzamin ustny obejmuje materiał historycznoliteracki oraz znajomość lektur - od początków piśmiennictwa niemieckiego do okresu realizmu włącznie. Do egzaminu przystąpić mogą studenci, którzy uzyskali zaliczenie z wykładu i ćwiczeń w obu semestrach.</p>
18	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji¹</p>	<p>Kurs historii literatury niemieckiego obszaru językowego trwa 4 semestry. Na pierwszym roku studenci poznają literaturę niemiecką od początków piśmiennictwa do realizmu włącznie. Celem wykładów kursowych jest zaznajomienie studentów z ogólnym przebiegiem procesu historycznoliterackiego, cechami charakterystycznymi poszczególnych epok i prądów literackich, wpływem religii, filozofii, nauki i kultury na kształtowanie się programów literackich, rozwojem gatunków literackich oraz twórczością przedstawicieli poszczególnych prądów.</p> <p>Zagadnienia omawiane na wykładach kursowych to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plemiona i języki germańskie, mitologia germańska - Najstarsze zabytki piśmiennictwa niemieckiego, poezja aliteracyjna; piśmiennictwo religijne; - Poezja rycerska: epos dworski i bohaterski, liryka dworska; - Meistersang, humanizm niemiecki, twórczość okresu reformacji i kontrreformacji; - Barok w literaturze niemieckiej: rozwój powieści, liryki i dramatu; - Prekursorzy niemieckiego oświecenia; literatura wczesnego oświecenia - Twórczość F.G. Klopstocka, M. Wielanda i G.E. Lessinga; - Literatura okresu burzy i naporu: założenia programowe, główni przedstawiciele -Klasyka weimarska (J.W. Goethe, F. Schiller); - Między klasyką weimarską a romantyzmem: J. Paul, H. v. Kleist, F. Hölderlin; - Romantyzm niemiecki (program literacki wczesnego romantyzmu, A.W. Schlegel, F. Schlegel, L. Tieck, Novalis, A. v. Arnim, C. Brentano, A. v. Chamisso,

		<p>E.T.A. Hoffmann, J. v. Eichendorff);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biedermeier (F. Grillparzer, F. Raimund, A. v. Droste-Hülshoff, A. Stifter, J.N. Nestroy, J. Gotthelf); - Młode Niemcy i twórczość polityczna okresu Vormärz (H. Heine, G. Büchner) - Realizm (F. Hebbel, G. Keller, C.F. Meyer, T. Storm, M. v. Ebner-Eschenbach, T. Fontane); <p>Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładu kursowego. Studenci omawiają wybrane przez prowadzącego lektury, analizując ich problematykę oraz formę. Nacisk kładziony jest na przynależność badanego tekstu do danego prądu literackiego i gatunku. Omawiane są wszystkie rodzaje literackie. Na liście lektur znajdują się teksty najważniejszych twórców niemieckojęzycznych, reprezentujące różne nurty literackie. Studenci muszą wykazać się znajomością Biblii, greckiej/rzymskiej oraz germańskiej mitologii. Pisanie pracy semestralnej umożliwia im samodzielne interpretowanie i analizowanie utworów literackich, które powstały w okresie od początków piśmiennictwa do realizmu włącznie.</p> <p>Program zajęć / tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poezja aliteracyjna na przykładzie <i>Das Hildebrandslied</i>; - Liryka dworska: tradycje europejskie, nowy typ bohatera (wybrane pieśni z poezji Minnesangu). Pochodzenie Minnesangu i jego rodzaje, uwzględnienie tematyki miłosnej i religijnej, hohe, niedere Minne, Leich, Lied, Spruch, Kreuzlied); - Epos bohaterski na wybranym przykładzie; - Przełom średniowiecza i renesansu (humanizmu): Johannes von Saaz (von Tepl): <i>Der Ackermann aus Böhmen</i>; - Poezja barokowa z uwzględnieniem tematyki miłosnej i religijnej; - Rola rozumu w epoce oświecenia: bajki Ch.F. Gellerta i G.E. Lessinga; - G.E. Lessing jako dramaturg. Komedia <i>Minna von Barnhelm</i>; - Program i poetyka okresu burzy i naporu na przykładzie dramatu <i>Kabale und Liebe</i> F. Schillera; - Program klasyki weimarskiej na przykładzie dramatów: J.W. Goethego <i>Iphigenie auf Tauris</i> i wybranego dramatu F. Schillera; - Program estetyczny romantyzmu niemieckiego (<i>116. Fragment</i> F. Schlegla); - Krótkie formy prozatorskie okresu romantyzmu (opowiadanie, nowela, baśń) w oparciu o wybrane teksty; - Twórczość autorów sytuujących się między klasyką i
--	--	---

		<p>romantyzmem na przykładzie wybranej noweli lub dramatu Heinricha v. Kleista;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Okres Vormärz, <i>Polenlieder</i>; - Dramat G. Büchnera: <i>Woyzeck</i>; - <i>Deutschland. Ein Wintermärchen</i> H. Heinego; - Nowela realizmu mieszczańskiego (G. Keller: <i>Romeo und Julia auf dem Dorfe</i> albo T. Storm: <i>Der Schimmelreiter</i>) <p>Zakres dziedzinowy: Historia literatury Sposób realizacji: Wykład i ćwiczenia – w ramach ćwiczeń lektura tekstów literatury przedmiotu i podmiotu, dyskusja o tekstach</p>
19	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Lista lektur (pozycje napisane pogrubioną czcionką stanowią lekturę obowiązkową do egzaminu). Na egzamin należy przynieść wydrukowaną listę z autorami i tytułami dwudziestu przeczytanych lektur. danego przedmiotu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Das Hildebrandslied</i> (nhd. Fassung) 2. <i>Das Nibelungenlied (Zusammenfassung)</i> 3. Wolfram von Eschenbach: <i>Parzival</i> (Zusammenfassung) 4. <i>Der Minnesang</i> (10 Gedichte) 5. Johannes von Saaz (von Tepl): <i>Der Ackermann aus Böhmen</i> 6. <i>Volksbuch von Dr. Faustus</i> 7. Andreas Gryphius: <i>Catharina von Georgien</i> 8. Lyrrik des 17. Jh.s (Auswahl - 10 Gedichte) 9. Friedrich Gottlieb Klopstock: <i>Messias</i> (drei erste Gesänge) 10. Christoph Martin Wieland: <i>Geschichte des Agathon</i> (eine gekürzte Ausgabe) 11. Gotthold Ephraim Lessing: <i>Nathan der Weise</i> 12. Gotthold Ephraim Lessing: <i>Emilia Galotti</i> 13. Johann Wolfgang von Goethe: <i>Götz von Berlichingen</i> 14. Johann Wolfgang von Goethe: <i>Die Leiden des jungen Werther</i> 15. Johann Gottfried Herder: <i>Stimmen der Völker in Liedern</i> 16. Friedrich Schiller: Lyrrik (10 Gedichte) 17. Friedrich Schiller: <i>Die Räuber</i> 18. Friedrich Schiller: <i>Kabale und Liebe</i> 19. Johann Wolfgang von Goethe: <i>Iphigenie auf Tauris</i> 20. Johann Wolfgang von Goethe: <i>Faust I</i> 21. Johann Wolfgang von Goethe: <i>Faust II</i> 22. Friedrich Schiller: <i>Die Jungfrau von Orleans</i> 23. Friedrich Schiller: <i>Maria Stuart</i> 24. Ludwig Tieck: <i>Der blonde Eckbert</i>

25. Novalis: *Hymnen an die Nacht*

26. Clemens Brentano, Achim von Arnim: *Des Knaben Wunderhorn* (Auswahl)

27. **Ernst Theodor Amadeus Hoffmann: *Der Sandmann***

28. Joseph von Eichendorff: *Aus dem Leben eines Taugenichts*

29. **Heinrich von Kleist: *Der zerbrochene Krug oder Penthesilea***

30. Franz Grillparzer: *König Ottokars Glück und Ende*

31. Johann Christian Friedrich Hölderlin: *Gedichte* (Auswahl) oder *Hyperion oder Der Eremit in Griechenland*

32. Jean Paul: *Siebenkäs*

33. **Heinrich Heine: *Deutschland. Ein Wintermärchen***

34. **Georg Büchner: *Woyzeck***

35. Ferdinand Raimund: *Der Alpenkönig und der Menschenfeind* oder Johann Nepomuk Nestroy: *Der böse Geist Lumpazivagabundus*

36. Anette von Droste-Hülshoff: *Gedichte* (Auswahl)

37. Eduard Mörike: *Gedichte* (Auswahl)

38. **Friedrich Heibel: *Maria Magdalene oder Agnes Bernauer***

39. Gottfried Keller: *Der grüne Heinrich*

40. Theodor Storm: *Der Schimmelreiter*

41. Marie von Ebner-Eschenbach: *Aphorismen* (Auswahl)

42. **Theodor Fontane: *Effi Briest***

43. Wilhelm Raabe: *Der Hungerpastor*

Od studentów wymagana jest także znajomość:

1. **Biblii**

2. **greckiej/rzymskiej mitologii**

3. **germańskiej mitologii**

Literatura podstawowa:

1. Kozielek, G.: *Frühe deutsche Dichtungen*, Wrocław 1977.

2. Wucherpfennig, W.: *Geschichte der deutschen Literatur. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 1998.

Literatura uzupełniająca:

1. Batzen, B., Mertens, V.: *Deutsche Literatur in Schlaglichtern*, Mannheim 1990.

2. Baumann, N., Oberle, B.: *Deutsche Literatur in Epochen*, Monachium 1985.

3. Beutin W. i. in.: *Deutsche Literaturgeschichte. Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 1994.

4. Schlosser, H.D., *dtv-Atlas zur deutschen Literatur. Tafeln und Text*, Monachium 1990.

